

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého, soudce Davida Hipšra a soudkyně Jiřiny Chmelové v právní věci žalobce: **JUDr. K. P.**, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 5. 2025, č. j. 21 A 43/2024-41,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Dne 27. 7. 2023 bylo v parkovacím úseku P5-1370 (Vodní, Praha 5) lokalizováno a zadokumentováno monitorovacím zařízením, které dohlíží na dodržování pravidel parkování v zónách placeného stání, stání motorového vozidla Audi, registrační značky X bez uhrazeného poplatku či platného parkovacího oprávnění, jehož neztotožněný řidič tím porušil § 4 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), čímž se dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona. Úřad městské části Praha 5 (správní orgán I. stupně) žalobce jakožto provozovatele uvedeného vozidla vyzval k úhradě částky 500 Kč, popř. ke sdělení údajů o totožnosti řidiče vozidla. Jelikož určená částka nebyla uhrazena a správní orgán I. stupně nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, věc odložil.

[2] Správní orgán I. stupně následně zahájil se žalobcem řízení o přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, kterého se měl dopustit tím, že jako provozovatel vozidla porušil § 10 odst. 3 tohoto zákona. Oznámení o zahájení řízení doručil žalobci spolu s předvoláním k ústnímu jednání (nařízenému na 4. 12. 2023). Žalobce, který je advokátem, však požádal o zrušení jednání a stanovení nového termínu, a to pro kolizi z dříve nařízeným úkonem v trestním řízení, u něž je vyloučena substitute. Tuto omluvu, kterou

žalobce doložil vyrozuměním příslušného policejního orgánu, správní orgán I. stupně akceptoval a nařídil jednání na 8. 1. 2024. Žalobce nicméně opět požádal o zrušení nařízeného jednání, v tomto případě ze zdravotních důvodů (k žádosti připojil rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti). I tuto omluvu správní orgán I. stupně přijal a dne 22. 1. 2024 doručil žalobci předvolání k ústnímu jednání nařízenému na 26. 2. 2024 ve 14.00 hod. Dne 12. 2. 2024 nicméně obdržel další omluvu žalobce z nařízeného ústního jednání, a to z důvodu kolize s dříve nařízeným soudním jednáním u Obvodního soudu pro Prahu 3 (k omluvě žalobce přiložil výtisk z aplikace InfoSoud s tím, že je v uvedené věci zástupcem žalované a substitute je vyloučena). Tuto omluvu nicméně již vyhodnotil správní orgán I. stupně jako nedostatečnou a ústní jednání uskutečnil bez přítomnosti žalobce.

[3] Správní orgán I. stupně pak žalobce rozhodnutím ze dne 3. 4. 2024, č. j. MC05 78721/ 2024, uznal vinným ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, za což mu uložil pokutu ve výši 1 500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 17. 7. 2024, č. j. MHMP 1204755/2024/Črv, zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Mimo jiné se ztotožnil s neuznáním omluvy žalobce z ústního jednání (nebyla včasná ani řádně doložená).

[4] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou u Městského soudu v Praze, který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Dospěl k závěru, že správní rozhodnutí obou stupňů netrpí žádnou vadou, která by měla za následek nesrozumitelnost či nepřezkoumatelnost, a jejich odůvodnění je ve shodě s obsahem správního spisu. Podmínky k uplatnění objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla dle § 125f zákona o silničním provozu zde byly naplněny a skutečnost, že se neznámý řidič dopustil neoprávněného stání, považoval krajský soud za jednoznačně prokázanou. V konání ústního jednání v nepřítomnosti žalobce neshledal porušení jeho práv a ten nebyl zkrácen ani na právu seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí. Městský soud se neztotožnil ani s námitkou ohledně společenské škodlivosti skutku.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Rozhodnutí městského soudu napadl žalobce (stěžovatel) kasační stížností, a to s odkazem na důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Kasační stížnost je podle něj přijatelná, neboť městský soud nerespektoval ustálenou judikaturu a toto pochybení mělo dopad do jeho hmotněprávního postavení.

[6] Zásadní pochybení spatřuje v nedostatečném vypořádání námitek k řádnosti omluvy z ústního jednání. Stěžovatel svou omluvu považuje za bezodkladnou. Omluvil se ihned, jakmile mu to okolnosti dovolily, dokonce 14 dnů před plánovaným jednáním. Učinil tak v momentu, kdy si byl jist, že není možné kolizi zabránit. Omluvu náležitě odůvodnil a důvod také doložil. Podle judikatury i omluva s určitým časovým odstupem může naplňovat znaky omluvy bezodkladné. Substitute v kolizním soudním jednání byla výslovně vyloučena plnou mocí. Ačkoli z výpisu z aplikace InfoSoud, který byl přiložen k omluvě, není zřejmé, jak dlouho potrvá dané jednání, stěžovatel věděl, že se bude konat rozsáhlé dokazování, a proto předpokládal, že by jednání mohlo trvat do odpoledních hodin. V případě pochybností o skutkových okolnostech měl soud v souladu se zásadou materiální pravdy vyzvat stěžovatele k jejich objasnění. Soud však rozhodl v jeho

pokračování

neprospěch, aniž by mu dal možnost se k těmto pochybnostem vyjádřit. K tomu stěžovatel poukázal na judikaturu (rozsudek NSS ze dne 12. 3. 2009, č. j. 7 As 9/2009-66). Podle té jde o vadu řízení, která má za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé, pokud správní orgán nebere při svém rozhodování v úvahu pochybnosti o tom, zda se obviněný z přestupku nedostavil k projednání věci bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.

[7] Jelikož stěžovatel nesouhlasil s konáním ústního jednání bez vlastní přítomnosti a náležitě se z jednání omluvil, nebyly dány podmínky ke konání jednání bez jeho přítomnosti dle § 80 odst. 4 zákona č. 251/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Tím bylo porušeno také jeho právo seznámit se s podklady řízení, právo na vyjádření se k nim a právo na spravedlivý proces. Argumentaci krajského soudu, že z průběhu řízení nevyplynulo, jakou zásadní argumentaci nemohl stěžovatel uplatnit, považuje za nepřijatelnou. Je podle něj výhradní odpovědností správního orgánu, poskytnout účastníkům všechny záruky spravedlivého procesu, a to bez ohledu na hmatatelný dopad na výsledek věci.

[8] Žalovaný v reakci na kasační stížnost pouze odkázal na své vyjádření k žalobě s tím, že stěžovatel uvádí totožné důvody jako v žalobě.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[9] Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud věcně hodnotit námitky uplatněné v kasační stížnosti, musel posoudit otázku její přijatelnosti ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s., jelikož v předcházejícím soudním řízení rozhodoval specializovaný samosoudce. Pokud kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji odmítne pro nepřijatelnost.

[10] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[11] Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vymezil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Kasační stížnost je přijatelná, pokud (i) se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny jeho judikaturou, (ii) se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, (iii) je třeba učinit judikaturní odklon, a (iv) by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Ani jednu z těchto situací Nejvyšší správní soud v nyní projednávané věci neshledal. Pro úplnost lze dodat, že uvedená judikatorně ustálená kritéria přijatelnosti kasační stížnosti, vycházející z citovaného usnesení, jsou použitelná i po novele § 104a odst. 1 s. ř. s., která s účinností od 1. 4. 2021 rozšířila okruh případů, při jejichž přezkumu zdejší soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti (usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28).

[12] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že stěžovatel v kasační stížnosti nevznáší žádné právní otázky, které by nebyly judikaturou řešeny, byly řešeny rozdílně či by měly být vyřešeny jinak. Pochybení krajského soudu, které by mohlo mít vliv na stěžovatelovo hmotněprávní postavení, Nejvyšší správní soud neshledal.

[13] Stěžovatel v kasační stížnosti předně poukazuje (byť jen v obecnější rovině) na nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. V tomto směru podle ustálené judikatury platí, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvažil o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou (např. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06 nebo rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-75). Nejvyšší správní soud k tomu připomíná, že nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (rozsudky NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24, ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017-35). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro chybějící důvody či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (např. rozsudky NSS ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). Napadený rozsudek požadavkům přezkoumatelnosti plynoucím z citované judikatury dostal. Rozsudek je řádně a srozumitelně odůvodněn. Je z něj patrné, z jakého skutkového stavu krajský soud vyšel, jak zohlednil podstatné skutkové okolnosti a jak na skutkový stav aplikoval rozhodnou právní úpravu. Pochybení svědčící přijatelnosti kasační stížnosti tedy v tomto směru Nejvyšší správní soud neshledal.

[14] Z judikatury Nejvyššího správního soudu dále vyplývá, že omluvu lze považovat za náležitou, pokud byla učiněna bezodkladně, obviněný ji řádně odůvodní a současně důvody omluvy podle svých objektivních možností doloží (rozsudky NSS ze dne 12. 3. 2009, č. j. 7 As 9/2009-66, ze dne 22. 2. 2006, č. j. 1 As 19/2005-71, a ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 As 25/2013-23, bod 15). Zároveň platí, že důkazní břemeno ohledně prokázání důvodů omluvy z ústního jednání tíží toho, kdo ji uplatňuje (usnesení NSS ze dne 16. 5. 2024, č. j. 5 As 119/2022-33, body 14 a 15, a rozsudky ze dne 27. 1. 2015, č. j. 6 As 215/2014-25, bod 18, nebo ze dne 28. 6. 2018, č. j. 7 As 79/2018-20, bod 24). Jak uvedl již krajský soud v napadeném rozsudku, v případě chybějících náležitostí omluvy není správní orgán povinen vyzývat obviněného k jejímu doplnění. Správní orgán nemá ani povinnost vyrozumět obviněného o tom, že jeho omluvu posoudil jako nedůvodnou. V případě, že neshledá omluvu důvodnou či náležitou, je správní orgán oprávněn bez dalšího projednat věc v nepřítomnosti obviněného. Je na obviněném (případně jeho zástupci), aby se o osud podané žádosti o odložení jednání zajímal. Jestliže obviněný neprokázáním závažného důvodu omluvy způsobil, že správní orgán konal ústní jednání v jeho nepřítomnosti, nemůže tuto skutečnost klást za vinu správním orgánům, ale pouze sám sobě (rozsudky NSS ze dne 23. 10. 2013, č. j. 9 As 6/2013-26, ze dne 11. 6. 2020, č. j. 9 As 90/2020-30, nebo ze dne 12. 5. 2022, č. j. 1 As 7/2022-33).

[15] Nejvyšší správní soud již dovodil, že zastupování klienta v rámci advokátní praxe není bez dalšího důvodem, který by správní orgán byl povinen automaticky uznat jako náležitou omluvu, neboť advokát může řešit kolidující jednání zpravidla substitucí.

pokračování

Obdobný názor zastává také Ústavní soud, podle kterého „časová kolize zástupce mezi zastupováním u různých jednání (procesních úkonů) zpravidla není dostatečně závažným důvodem pro to, aby kterékoli již nařízené jednání (procesní úkon) bylo odročováno, neboť je na samotném zástupci, aby – bez újmy na procesním postavení a zájmech zastupovaného – nastalou kolizi podle své vůle a výběru řešil substitucí. [...] Zásad spravedlivého procesu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod) z důvodů obdobných těm, jimiž podkládá stěžovatel ústavní stížnost v této věci, se proto nemůže dovolávat ten účastník řízení před obecnými soudy (jinými orgány veřejné moci), který, ač řádně a včas (§ 115 odst. 2 o. s. ř) o jednání obecného soudu (jiného orgánu veřejné moci) uvědoměn, toto jednání zmeškal, a to pro příčiny tkvící v jeho nedostatečné procesní obezřetnosti, nebo ten, kdo řádně a včasné uplatnění svých procesních práv zanedbal; totéž platí i v případech, spočívá-li nedostatek procesní aktivity či obezřetnosti na straně advokáta, jehož si účastník řízení před obecnými soudy (jinými orgány veřejné moci) zvolil a který za řádný výkon převzatého zastoupení zastoupením podle zákona a pravidel svého povolání odpovídá“ (nález ze dne 12. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 68/97, obdobně např. usnesení ze dne 19. 11. 2002, sp. zn. II. ÚS 100/02, nebo ze dne 5. 1. 2012, sp. zn. III. ÚS 3736/11). Tyto závěry jsou aplikovatelné i ve věcech, kdy advokát nevystupuje v pozici zástupce účastníka řízení, ale je sám účastníkem řízení o přestupku (obviněným) a omlouvá svou neúčast na jednání zastupováním klientů (rozsudek NSS ze dne 30. 4. 2014, č. j. 8 As 107/2013-46, bod 17).

[16] Z výše uvedeného vyplývá, že kolize s jiným jednáním, kterého se zástupce účastníka zúčastní, může být řádným důvodem omluvy. Na takovou omluvu však klade judikatura Nejvyššího správního soudu další nároky. Takový advokát je povinen řádně tvrdit a doložit nejen vznik dané kolize, ale také skutečnost, že nebyl schopen situaci z objektivních příčin včas řešit pověřením substituta. Po obviněném advokátovi je navíc možné spravedlivě požadovat, aby omluvu založenou na zastupování klienta řádně doložil. Především, aby prokázal, že skutečně zastupuje klienta v řízení, které ve své omluvě uvedl, a aby vysvětlil a prokázal, z jakých konkrétních důvodů nebylo možné zastupování klienta vyřešit prostřednictvím substituce, případně jiným způsobem (rozsudek č. j. 8 As 107/2013-46, bod 18).

[17] V nyní posuzované věci šlo již o třetí omluvu stěžovatele z nařízeného jednání. Stěžovatel byl správním orgánem I. stupně ve všech předvoláních k ústnímu jednání řádně poučen o následcích nedostavení se k ústnímu jednání bez náležité omluvy. Z přiloženého výtisku z aplikace InfoSoud vyplývalo pouze datum a čas jednání u Obvodního soudu pro Prahu 3. Stěžovatel však nejen nedoložil, že u tohoto jednání bude zastupovat svou klientku jako advokát, ale především ani to, že by byla substituce při tomto jednání vyloučena. Za těchto okolností (bez ohledu na posuzování otázky včasnosti omluvy) nelze mít s ohledem na shora uvedené podle Nejvyššího správního soudu za to, že by závěry napadeného rozsudku byly v rozporu s existující judikaturou a že by v tomto směru tedy měl být dán důvod přijatelnosti kasační stížnosti. Přílehlavý pak v tomto směru nemůže být ani odkaz stěžovatele na rozsudek č. j. 7 As 9/2009-66. V daném případě totiž nebyly splněny podmínky pro projednání přestupku v nepřítomnosti obviněného, jelikož správní orgán nesprávně bez řádných a spolehlivých podkladů dovodil, že zdravotní stav obviněného nebránil v účasti u jednání před prvostupňovým správním orgánem, ani ve včasné omluvě před konáním jednání (viz rozsudek NSS ze dne 9. 6. 2016, č. j. 6 As 79/2016-24, bod 26).

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[19] Co se týká nákladů řízení, odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost je na rozdíl od jiných případů odmítnutí kasační stížnosti druhem zjednodušeného věcného přezkumu rozhodnutí krajského soudu (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Výrok o náhradě nákladů řízení se tedy opírá o § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, bod 18). Stěžovatel v řízení úspěch neměl a nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. ledna 2026

Milan Podhrázký
předseda senátu